

MEB KAYNAKLARI VE AKADEMİK MAKALELER TARANARAK HAZIRLANMIŞTIR!
ANKARA AKADEMİ GRUBUNUN KALEMİNDEN

ÖKBS

Öğretmenlik Kariyer Basamakları Sınavı

%100 YENİ

2022

UZMAN ÖĞRETMENLİK

Görsel

Anlatım

Örnek

Sorular

HAZIRLIK KİTABI

AKADEMİ
DENİZİ

İÇİNDEKİLER

ÖKBS - UZMAN ÖĞRETMENLİK

■	Öğrenme ve Öğretme Süreçleri	5
■	Ölçme ve Değerlendirme	193
■	Özel Eğitim ve Rehberlik	241
■	Eğitim Araştırmaları ve Ar-Ge Çalışmaları	309
■	Eğitimde Kapsayıcılık	321
■	Çevre Eğitimi ve İklim Değişikliği	331
■	Sosyal Etkileşim ve İletişim	347
■	Dijital Yetkinlik	359
■	Güvenli Okul ve Okul Güvenliği	369

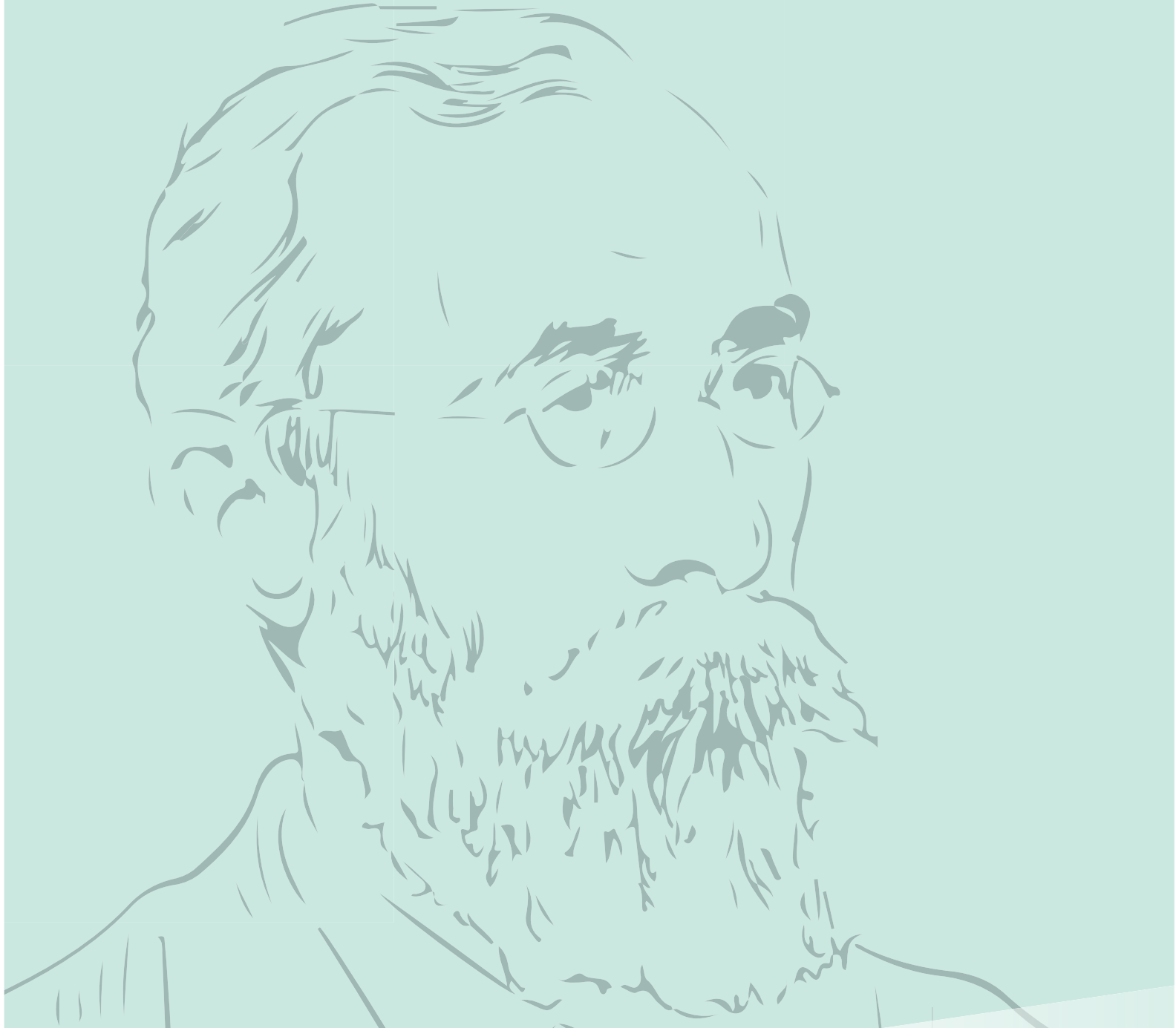

ÖKBS

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

“Karmaşık zihinsel süreçlerin gelişim biçimleri söz konusu olduğunda, insanların psikolojisi her zaman bireysel psikolojinin yardımına gelmelidir.”

Wilhelm WUNDT

ÖLÇME

Ölçme, herhangi bir niteliği gözlemek ve gözlem sonucunu sayılar ya da sembollerle ifade etmektir. Ölçme bir betimleme işidir. Bir kişinin cinsiyetinin medeni halinin ne olduğunu; belli bir gündeki sıcaklığın ya da bir çocuğun ağırlığının kaç kg olduğunu belirtmek birer ölçmedir.

Ölçme işleminin aşamaları

- Ölçülecek özelliği belirleme
- Ölçme kuralını belirleme
- Ölçme kuralına uygun gözlem yapma
- Gözlem sonucu sayı veya sembole ifade etme, ölçme ulaşma

Ölçme Kuralı

Bir ölçme işlemi yaparken ölçtüğümüz özelliğin hangi miktarına nasıl ve ne kadar değer vereceğimizin belirlenmesine her türlü ölçme süreci boyunca dikkat edilmesi gereken özellikler ölçme kuralıdır ölçme işleminin nasıl yapılacağına belirlenmesidir.

Örnek:

- 80 soruluk Yabancı Dil Sınavı (YDS)'nda her sorunun 1 puan olması, yapılan bir sınavda ikinci ve dördüncü sorulara 30'ar puan verileceğini belirtmek ölçme kuralıdır.

ÖRNEK SORU

Ölçümlerin doğruluğu için ölçme sürecinde bazı etkenler dikkate alınmalıdır.

Aşağıdakilerden hangisi bu etkenlerden biri değildir?

- Ölçülecek özelliğe uygun ölçme aracının seçilmesi
- Ne tür bir ölçütle karşılaştırmak gerektiğine karar verilmesi
- Ölçülecek özelliğin iyi tanımlanmış olması
- Ölçme sonucunun sayı ya da sembollerle ifade edilmesi
- Ölçme aracının kullanıma koşullarının belirlenmesi

ÇÖZÜM

Özelliklerin gözlemlenerek gözlem sonuçlarının bir sayı veya sembole eşleştirilmesine ölçme denir. Özelliklerin gözlemlenmesi, ölçülecek özelliğe uygun ölçme araçlarıyla yapılır. Ölçme işlemi sonunda elde edilen sayı veya sembole ölçüm denir.

Ölçme işleminde kullanılacak ölçme aracının seçilmesi için ölçülecek özelliğin (örneğin; bilgi, ilgi, zekâ, tutum, uzunluk, kütle, ağırlık, hacim, alan vs.) iyi tanımlanmış olması gerekir. Ayrıca seçilen bu ölçme aracının hangi koşullarda kullanılacağına belirlenmesi gerekir.

Yukarıda anlatılanlar doğru bir “ölçme sonucu” elde etmek için gereklidir. Ancak B seçeneğinde verilen “ne tür bir ölçütle karşılaştırmak gerektiğine karar verilmesi” ifadesi ölçme işlemi için değil, değerlendirme işlemi için önemli bir etkidir.

(Cevap B)

Ölçüm

Ölçüm, ölçme sonucudur. Ölçüm denilince ölçme işlemiyle elde edilen sayılar ya da semboller kastedilir. Ölçme sonucu nitelik değil nicelik bildirir ve aynı şekilde sayı ve semboller niceliklidir.

Ölçmede Birim ve Birim Türleri

Birim, bir ölçme aracını meydana getiren en küçük parçadır. Birim ölçme sonuçlarının ifade edilmesinde ve anlamlı hale gelmesinde oldukça önemlidir. Birim, boyutları belirli ve tanımlanmış büyüklüktür.

a) Doğal Birim:

Doğadaki nesnelerin varlıkları herkes tarafından kabul edilir. Herkes tarafından kabul edilen ve farklı bir tanıma ihtiyaç duyulmayan birimlere doğal birim denir.

Örnek:

- Kitaplığında bulunan kitapları saymada bir (1) birim “bir kitap” (doğal birim)’dir.

ÖKBS

ÇEVRE EĞİTİMİ VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

AKADEMİ
DENİZİ

ÇEVRE EĞİTİMİNDE YENİ DÖNEM

Çevre Eğitimi ve İklim Değişikliği Dersi Öğretim Programı

Çevre Eğitimi ve İklim Değişikliği Dersi Öğretim Programı 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde ifade edilen Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ile Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri esas alınarak hazırlanmıştır.

Çevre Eğitimi ve İklim Değişikliği Dersi Öğretim Programı ile öğrencilerin,

- *doğada ve yakın çevrede meydana gelen olaylara ilişkin ilgi ve merak duymaları, olumlu tutum geliştirmeleri,*
- *çevresinde her insanın olumlu veya olumsuz bir iz bıraktığını kavramaları,*
- *doğal kaynakların kullanımı ile üretim ve tüketim faaliyetleri arasında ilişki kurmaları,*
- *doğanın keşfedilmesi ve insan-çevre arasındaki ilişkinin anlaşılması sürecinde, bilimsel süreç becerilerini ve yaşam becerilerini kullanmaları,*
- *sürdürülebilir kalkınma bilinci kazanarak gelecek kuşaklara yaşanabilir bir çevre bırakılmasının gerekliliğine inanmaları,*
- *çevre sorunları ile iklim değişikliğine yönelik yerel, ulusal ve küresel bir bakış açısıyla bu sorunların çözümünde kaynakların verimli kullanılması ve sürdürülebilirliğinin önemini kavramaları,*
- *çevre sorunları ve küresel iklim değişikliğinin çevre, toplum ve ekonomiye yönelik etkileri hakkında bilgi sahibi olmaları,*
- *iklim değişikliğinin oluşturduğu sorunların önlenmesine ve azaltılmasına yönelik sorumluluk almaları,*
- *iklim değişikliğinin Türkiye'deki etkileri konusunda bilgi sahibi olmaları,*
- *İklim değişikliği ve çevreyle ilişkili ulusal/uluslararası düzeyde yapılan anlaşmalar ile bu konuda çalışmalar yapan kurum ve kuruluşlar hakkında farkındalık kazanmaları,*

- *çevre dostu teknolojiler hakkında bilgi sahibi olmaları,*
- *çevreyle ilgili kariyer bilinci oluşturmaları ve ilgili meslek alanlarını tanımaları,*
- *çevre konularındaki ikilemleri kullanarak bilimsel muhakeme ve karar verme becerilerini geliştirmeleri,*
- *millî, kültürel, evrensel ahlak değerlerini ve çevre etiği ilkelerini benimsemeleri amaçlanmaktadır.*

Çevre eğitiminin temel özellikleri:

- Çevre eğitimi çevre ile ilgili konular veya problemler ile alakalıdır.
- Çevre eğitimi birçok alanın çalışmasından ve öğrenmesinden faydalanarak disiplinler arası bir yapıdır.
- Çevre eğitimi öğrencilerin isteklerine göre şekillenmektedir.
- Çevre eğitimi hayat boyu devam eden zaman dilimlerini kapsamaktadır.
- Çevre eğitimi yanlış ve yalan bilgilere dayanmamaktadır.
- Çevre eğitimi yansız ve düzenli derecede bilgi aktarmaktadır.
- Çevre eğitiminde öğrenebileceği alan olarak farklı yerlerden faydalanır (Karataş, 2013).

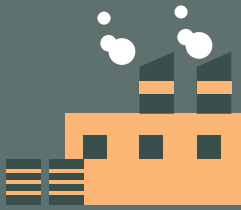
Çevre Okuryazarı Olan Bireylerde Bulunması Gereken Özellikler

- Doğal ve beşeri unsurların birbirleri ile aralarında olan bağı kabul etmelidir.
- Doğa ve insanın ayrılmaz bir bütün olduğunu kavramalıdır.
- Gelişmekte olan teknolojinin çevre üstünde yarattığı etkinin bilincinde olmalıdır.
- Çevre ile ilgili bilgileri öğrenmenin hayat boyunca devam eden bir süreç olduğunun farkında olmalıdır.

2021

Türkiye, Paris İklim Anlaşması'nı onayladı.

ANLAŞMANIN HEDEFİ

Küresel karbon salımının 2030'a kadar **%50 azaltılması**, 2050'ye kadar **sıfıra indirilmesi**

Küresel sıcaklık artışını **1,5 dereceyle sınırlandırmak**

Paris İklim Anlaşması

Anlaşmanın onaylanmasıyla Türkiye için iklim değişikliğiyle mücadelede hedef ve politikaların belirleneceği yeni bir döneme girecek.

12 ARALIK 2015'TE
KABUL EDİLDİ

Anlaşma, **4 Kasım 2016'da** yürürlüğe girdi

Türkiye, anlaşmayı 22 Nisan 2016'da **175 ülkeyle birlikte imzaladı**

Anlaşmada taraf **197 ülkenin imzası** bulunuyor.

Sıfır Atık Projesi ile 17 milyar lira kazanç sağlandı

2023'e kadar **100 bin** kişiye doğrudan istihdam ve 20 milyar lira tasarruf sağlanacak

Hedef 2023'te **%35** geri kazanım oranı

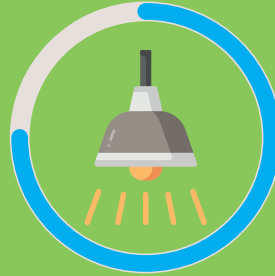

Sıfır atık sistemine **84 bin** kurum ve kuruluş binasında geçildi

Projeyle **%13** olan geri kazanım oranı **%19'a** çıkarıldı

209 MİLYON
ağaç kurtarıldı

315 MİLYON
kilowatt saat enerji tasarrufu sağlandı

345 MİLYON
metreküp su tasarrufu sağlandı

2 MİLYAR
ton sera gazı salımı

54 MİLYON
varil petrol

397 MİLYON
ton ham madde tasarrufu sağlandı

290 bin ton plastik atığın oluşması engellendi

Aylık 36 civarında olan kişi başı poşet kullanımının **9 adete düşmesi** sağlandı

ÖKBS

“

DİJİTAL YETKİNLİK

”

AKADEMİ
DENİZİ

BİLGİ EDİNİMİ

İlk seviye “Bilgi Edinimi”dir. Bu seviyede öğretmenler, teknoloji kullanımı ve temel BİT yetkinlikleri ile ilgili bilgi edinirler. Bilgi Edinimi seviyesi öğretmenlerin, sınıfta, ulusal politikalarda ve önceliklerde BİT kullanımının potansiyel faydalarının farkında olmasını, okulun BİT yatırımlarını yönetebilmesi ve düzenleyebilmesini, hayat boyu öğrenme ve daha fazla mesleki gelişimi gerçekleştirmek için teknoloji kullanımını gerektirir.

Bilgi edinimi yetkinlikleri konusunda uzmanlaşan öğretmenler:

- Sınıftaki uygulamalarının kurumsal ve/veya ulusal politikalara nasıl yanıt verdiğini ve desteklediğini açıklayabilir.
- Müfredat standartlarını analiz edebilir ve BİT standartlarının elde edilmesini desteklemek için pedagojik olarak nasıl kullanılacağını tanımlayabilir.
- Belirli öğretim ve öğrenim yöntemlerini desteklemek için uygun BİT seçimleri gerçekleştirebilir.
- Donanım unsurlarının ve yaygın üretkenlik yazılım uygulamalarının işlevlerini tanımlayabilir ve bunları kullanabilir.
- Teknolojinin farklı öğrenme yöntemlerini kapsayıcı bir şekilde desteklemesini sağlamak için fiziksel ortamları düzenleyebilir.
- Kendi mesleki gelişimi desteklemek için BİT kullanabilir.

Bilginin Derinleştirilmesi

İkinci seviye “Bilginin Derinleştirilmesi”dir. Burada öğretmenler; öğrenci merkezli, iş birliğine ve dayanışmaya dayanan öğrenme ortamlarından faydalanmalarını sağlayan BİT yetkinlikleri elde eder. Ayrıca öğretmenler politika yönergeleri ve sınıflarındaki gerçek eylemler arasında bağlantı kurabilir, okuldaki BİT değerlerinin sürdürülmesi için teknoloji planı kurma kapasitesine sahip olabilir ve gelecekte ortaya çıkacak ihtiyaçları öngörebilir. Buna ek olarak öğretmenler, ulusal ve küresel öğretmen ağları ile bağlantı kurarak daha fazla gelişim de gösterebilirler.

Bilginin derinleştirilmesi ile ilgili yetkinlikler konusunda uzmanlaşan öğretmenler:

- Kurumsal ve/veya ulusal politikaları, uluslararası bağlantıları (BM Antlaşmaları gibi) ve sosyal öncelikleri destekleyen sınıf uygulamalarını tasarlarlar, düzenlerler ve uygularlar.

- BİT’i konu içeriği, öğretim ve değerlendirme süreçleri ve sınıf seviyeleri içine dâhil ederler ve BİT tarafından desteklenen öğrencilerin müfredat standartları uzmanlığı gösterdikleri yardımcı bir BİT destekli öğrenme ortamı oluştururlar.
- BİT destekli ve proje temelli öğrenme etkinlikleri tasarlayabilirler ve öğrencilerin proje planları oluşturmaları, bunları uygulamaları, denetlemeleri ve karmaşık problemleri çözmelerine yardımcı olmak için BİT kullanabilirler.
- Öğrencilerin üst düzey düşünme ve problem çözme becerilerini desteklemek amacıyla bütünleştirilmiş bir dijital öğrenme ortamı oluşturmak için farklı dijital araçları ve kaynakları bir araya getirebilirler.
- İş birliğine dayalı öğrenmeyi kolaylaştırmak, öğrencileri ve diğer öğrenme ortaklarını yönetmek, öğrenme sürecini uygulamak için esnek bir şekilde dijital araçları kullanabilirler.
- Kendi mesleki gelişimlerini desteklemek için mesleki ağlarla etkileşimde bulunmak adına teknolojiyi kullanabilirler.

Bilgi Oluşturma

Üçüncü seviye “Bilgi Oluşturma”dır. Burada öğretmenler iyi bir uygulama modeli oluşturmalarını teşvik eden yetkinlikleri elde ederler ve daha uyumlu, tatmin edici ve zengin toplumlar için gerekli olan yeni bilgi şekillerini ortaya koymak amacıyla öğrencileri teşvik eden öğrenme ortamları oluştururlar.

Bilgi oluşturma seviyesindeki yetkinlikler konusunda uzmanlaşan öğretmenler:

- Benzer kurumsal ve ulusal eğitim politikalarını eleştirebilirler, değişiklikler önerebilirler, yenilikler tasarlayabilirler ve bu değişikliklerin etkileri hakkında yorum yapabilirler.
- Çok disiplinli müfredat standartlarında uzmanlık sağlamak için öğrenci merkezli ve iş birliğine dayalı öğrenmenin en iyi şekilde nasıl dahil edileceğine karar verebilirler.
- Öğrenme parametrelerine karar verirken öğrenci merkezli ve iş birliğine dayalı öğrenme konusundaki öğrenci öz yönetimini teşvik edebilirler.
- Bilgi toplulukları tasarlayabilirler ve yayılan öğrenmeyi desteklemek için dijital araçlar kullanabilirler.

UNESCO ÖĞRETMENLERE YÖNELİK BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ YETKİNLİK ÇERÇEVESİ

VERSİYON 3

	Bilgi Edinimi	Bilginin Derinleştirilmesi	Bilgi Oluşturma
Eğitimde Bilgi ve İletişim Teknolojileri'nin Kavranması	Politika Kavrama	Politika Uygulama	Politika Yeniliği
Müfredat ve Değerlendirme	Temel Bilgi	Bilgi Uygulama	Bilgi Toplumu Becerileri
Pedagoji	Bilgi ve İletişim Teknolojileri Destekli Öğretim	Karmaşık Problem Çözme	Öz Yönetim
Dijital Becerilerin Uygulanması	Uygulama	Ekleme	Dönüşüm
Organizasyon ve Yönetim	Standart Sınıf	İş Birlikçi Gruplar	Öğrenim Kurumları
Mesleki Öğretmen Öğrenimi	Dijital Okuryazarlık	Ağ Kurma	Yenilikçi Öğretmenler

ÖĞRENCİLERİN DİJİTAL YETKİNLİKLERİNİ DESTEKLEMELİK İÇİN

ÖĞRETMENLERE TAVSİYELER

Eleştirel düşünmenin önemini vurgulayın.

Öğretmek ve iş birliği yapmak için sosyal medyayı kullanın.

İntihalden nasıl kaçınılacağı konusunda rehberlik sağlayın.

Öğrencilere çevrimiçi kimliklerini yönetmeyi öğretin.

Öğrencilerin dijital dikkat dağıtıcı unsurları yönetmelerine yardımcı olun.

Uygulama için özgün bağlamlar sağlayın.

Öğrencileri konfor alanlarının dışına yönlendirin.

Dijital vatandaşlığı dersinizin temel bir parçası haline getirin ve etik dijital davranışı modelleyin.

Dijital bir sınıf için temel teknoloji gereksinimleri hakkında bilgi verin.

Meslektaşlarınızla iş birliği yapın.

Google'ın ötesine geçin.

TEMEL BİT KAVRAMLARI

Ağ (Network)

Bilgisayarlar kablolarla veya kablosuz olarak birbirine bağlanabilir. Bağlantılı bilgisayarların bir ağı, bir sınıftaki veya bir kurum binasındaki bilgisayarlar, bir şehirdeki bilgisayarlar veya dünyanın farklı yerlerindeki bağlı bilgisayarlar olabilir.

Grafik yazılımı

Görsellerin, resimlerin, fotoğrafların, diyagramların ve çizimlerin oluşturulmasına ve düzenlenmesine izin veren Photoshop benzeri bilgisayar programlarıdır.

Sosyal Ağ

İnsanları birbirine bağlama ve bilgi, görüntü ve mesaj paylaşarak iletişim kurmalarına izin veren web sayfası veya uygulamadır.

Artırılmış Gerçeklik

Unsurları bilgisayarlar tarafından üretilen görüntülerle geliştirilmiş bir gerçek dünya ortamı görüntüsüdür.

Medya ve Bilgi Okuryazarlığı

Çeşitli türden (görsel, işitsel, basılı, vb.) medya mesajlarına erişebilme, erişilen medyaları eleştirel bakış açısıyla çözümleyip değerlendirebilme ve kendi medya iletilerini üretebilme becerisidir.

Ters-Yüz Sınıf

Yüz yüze etkileşimleri teknoloji ile bir araya getiren karma bir öğrenme stratejisi. Geleneksel öğrenme ortamı ters yüz edilir. Öğrencilere video ve dijital içerikler üzerinden evde içerik verilir ve sınıfta aktif öğrenme gerçekleştirilir.

E-güvenlik

İnternet ve elektronik medya ile iletişim kullanımını da içeren teknolojinin güvenli ve sorumlu kullanımıdır.

Bilgi Toplumu

Çeşitliliğe sahip olan ve yerel bilgidен teknolojik bilimsel bilgiye kadar birçok bilgi türünden faydalanan toplumdur.

Hibrit Öğrenme

Yüz yüze ve online öğrenme modellerinin karışımı olan mikro bir öğrenme modelidir. Öğrenciyi sınıf ortamında daha az tutup temel kavramları yüz yüze öğretmekle uygulama boyutunda uzaktan öğrenmeyle devam etmektedir.

BİT

Bilgisayarlar, cep telefonları, dijital kameralar, uygun navigasyon sistemleri, elektronik araçlar ve veri kayıt cihazları, radyo, televizyon, bilgisayar ağları, uydu sistemleri veya bilginin elektronik olarak ele alınması ve iletilmesini sağlayan her türlü cihaz anlamına gelen bilgi ve iletişim teknolojisi.

ÖKBS

GÜVENLİ OKUL VE OKUL GÜVENLİĞİ

GÜVENLİ OKUL

Güvenli bir okul, eğitim-öğretim faaliyetlerinin korkudan, şiddetten ve endişeden arınmış, keyifli bir ortamda gerçekleştirilebileceği bir mekandır. Böyle bir ortam, her öğrencinin kendisini özel görmekte ve kabul edilmiş hissettiği bir eğitim iklimi sağlar.

NOT

Güven ortamı oluşmuş okul; zorbalıktan uzak, davranış beklentilerinin açık bir şekilde ifade edildiği, destekleyici ve özenli bir şekilde uygulandığı bir yerdir.

- Güvenli okul, herkes için öğrenmeye önem veren ve başarı beklentisi olan, öğrencilerin güvenli bir eğitim ortamında sosyal becerilerini sergileyebildikleri, öfkelerini kontrol edebildikleri, sorunlarına çözüm bulabildikleri ve herkesin birbirine saygılı davrandığı bir ortamdır
- Güvenli okul; öğrenci, öğretmen ve diğer personelin kendilerini fiziksel ve psikolojik bakımdan özgür hissettikleri okuldur. Güvenli okul, öğrenci ve okul personelinin okul içinden ya da çevresinden kaynaklanan istenmeyen (suç, şiddet, saldırganlık, hırsızlık, tahripçilik, alkol, sigara ve uyuşturucu madde kullanımı, cinsel taciz gibi) davranışlara karşı korunmuşları ve okulda bir kriz ortamı yaratabilecek olağanüstü (silahlı saldırı, yangın, deprem gibi) durumlarda can güvenliklerinin en üst düzeyde sağlandığı okuldur.
- Güvenli okul, yalnızca okul içerisindeki öğeleri değil, aynı zamanda okulun sürekli etkileşim içerisinde olduğu toplumsal öğeleri de iyileştirmeyi amaç edinen okuldur. Güvenli okul, öğrenci ve personelin okulun her yerinde barış içerisinde yaşadığı, bir grubun diğerlerinden üstün olmadığı, okuldaki tüm bireylerin birbirlerine saygılı davrandığı, okul iklimi içerisinde yönetici, öğretmen, öğrenci, personel ve ziyaretçilerin olumlu etkileşim içinde bulundukları okuldur.

PUAN KÜPÜ

Güvenli okul, etkili okuldur. Okulun etkililiği ise, amaçlarını gerçekleştirme düzeyinden anlaşılır.

- Okullarda etkili öğrenmenin gerçekleştirilmesi ve öğrencilerin kendi potansiyellerini geliştirebilmeleri için, okulun öğrenci ve öğretmenler açısından güvenli bir yer olması gerekir.

NOT

Güvenli bir öğrenme ortamı olmadan öğretmenler öğretimde, öğrenciler de öğrenmede sıkıntılar yaşarlar. Öğrenciler güvenlik endişesi taşırsa öğrenmeye yoğunlaşamazlar. Öyleyse okulların güvenli hale getirilmesi önemli bir zorunluluktur.

Güvenli okulun nitelikleri

- Okulda güçlü bir liderlik, kendini işine adanmış öğretmen kadrosu, üst düzeyde veli ve toplumsal katılım vardır ve programların seçilmesinde öğrencilerin görüşleri dikkate alınır.
- Okulun fiziksel düzenlemeleri güvenlidir.
- Sorunları önlemeye ve okul güvenliğini devam ettirmeye yönelik politikalar tutarlı ve devamlı olarak uygulanmaktadır.
- Okul güvenliğine ilişkin önleyici programlar öğrenci özellikleri dikkate alınarak belirlenmektedir.
- Öğretmen ve diğer çalışanlar okul güvenliğine ilişkin programları uygulama konusunda sürekli eğitilmekte ve desteklenmektedir.
- Okul güvenliğine ilişkin önlemler ve programlar sürekli gözlemlenmekte ve değerlendirilmektedir.
- Akademik başarıya odaklıdır.
- Öğrencilerin ailelerini de yeri geldiğinde güvenlik işinin içine dâhil ederler.
- Öğrenciler, toplum ve personel arasında iyi ilişkiler kurarlar.
- Güvenlik sorunlarının üzerini örtmek yerine tartışıp çözüme odaklanırlar.
- Öğrenci ve personelin güvenlikle ilgili endişelerini paylaşabilecekleri ortamlar hazırlarlar.

OKUL GÜVENLİĞİ

Okul Güvenliğine Etki Eden Risk Faktörleri

- **Kişisel Risk Faktörleri:** Bu kategoride düşük başarı, uyuşturucu kullanımı, kavga, zorbalık ve usanç gibi etmenler problemin nedenleri olarak görülebilir.
- **Akrana Dayalı Risk Faktörleri:** Sosyal olmayan akranlar ve küçük çeteleşmeler, akrana dayalı problemlerin kaynağıdır. Akran desteği, sosyal aktiviteler ve uzaklaştırma bu tür problemlerin çözüm yolları olabilmektedir.
- **Aileye Dayalı Risk Faktörleri:** Problem kaynakları, şiddete tanık olma, çocuk istismarı ve uygun olmayan rol modellerinin benimsenmesi olarak gösterilebilir.
- **Okula dayalı Risk Faktörleri:** Öğretmenlerin beklentilerinin düşük olması, okul disiplin politikalarının adaletsiz işlemesi ve uygulanması ile çocuğa yönelik ilgisiz davranışlar problemlerin kaynaklarıdır. Kuralların değişmez şekilde uygulanması, pozitif öğrenme ve öğretme ikliminin oluşturulması, çözüm yollarıdır.
- **Topluma Dayalı Risk Faktörleri:** Suç, uyuşturucu kullanımı, şiddet ve çeteler risklerin kaynaklarıdır. Okul-toplum ortaklığı, öğrenci faaliyetlerinin toplum ile birleştirilmesi, çözüm yollarını oluşturur.

ÖRNEK SORU

- Etkili ve tutarlı disiplin politikalarının olmaması
- Öğretmenlerin düşük beklentileri
- Öğrenci ihtiyaçlarına cevap vermeyen öğrenme ortamları

Yukarıda sıralananlar okul güvenliğini tehlikeye atan hangi tür risk faktörlerindendir?

- A) Akrana dayalı B) Kişisel C) Aileye dayalı
D) Toplumsal E) Okula dayalı

ÇÖZÜM

Okulun fiziki ve sosyal yapısında yer alan aksaklıklar okul güvenliğini tehlikeye atan önemli risk faktörlerindendir. Okula dayalı risk faktörleri; okulun bina, bahçe, eklentileri, giriş-çıkış gibi fiziksel boyutunda olabileceği gibi öğrenme-öğretme faaliyetlerindeki etkisizlik, etkili iletişim ortamlarının olmaması gibi akademik ve psikososyal boyutta da yer alabilir.

(Cevap E)

KURAMSAL OLARAK OKUL GÜVENLİĞİ

Okul güvenliğini açıklamaya çalışan kuramlar okul güvenliğinin tüm boyutlarını içererek güvenlik kavramını farklı bakış açılarından değerlendirme fırsatını sunmaktadır.

1) Sosyal düzensizlik (organizasyonsuzluk) kuramı

Sosyal düzensizlik kuramına göre, belirli çevresel özelliklerin zararlı etkilerinden dolayı çevre üyelerinin davranışlarında özdenetim ve çevre yetersizliği nedeniyle çeşitli suçlar meydana gelmektedir. Silaha ulaşabilme, yardıma ulaşmada engel ya da eksiklik, ikamet yerlerinde hızlı değişkenlik, yüksek oranda işsizlik, çevrede uyuşturucu ve alkol kullanımı, çetelerin bulunması, okul ve çevresindeki şiddetin artmasına ve çevresel dezavantajlara neden olabilir.

2) Okul iklimi kuramı

Okul iklimi, okul sistemi içerisindeki bireylerin tutumları, duyguları ve davranışlarıyla ilişkili faktörlerden meydana gelir. Bir okulu diğerinden ayıran ve okulun her bir üyesinin davranışını etkileyen okul içi çevreyle ilgili nitelikler okulun iklimidir. Okul iklimi, öğrenciler, öğretmenler ve yöneticiler arasında etkileşimin biçimini belirleyen ve yazılı olmayan inançlar, değerler ve tutumları kapsar. Bir okulun iklimi, okulun kişiliği olarak düşünülebilir. Yani birey için kişilik ne ise, örgüt için de iklim odur. Yöneticiler ve öğretmenler arasındaki ilişkileri zayıf olan ve disiplin sistemi olmayan okullarda daha fazla davranış problemleri görülebilmektedir. Okulun fiziksel durumu, sosyal çevresi, öğrencilerin, öğretmenlerin, yöneticilerin özellikleri, etnik kimlik, cinsiyet, sosyo-ekonomik durum, öğretmenlerin tecrübe ve eğitimleri okul ikliminin boyutları arasında kabul edilmektedir.

PUAN KÜPÜ

Okul iklimi kuramına göre, öğrencilere karşı destekleyici norm ve değerlere sahip, üyeleri arasında "birliktelik hissi" yaratan okullar, öğrencilerin davranışlarını düzene sokma ve diğer okul problemlerini etkili bir şekilde çözmede daha başarılı olmaktadır.